Πρός τό σκοπό αὐτό, ἐντέλλεται τούς διαδίκους

α) νά διαβιβάσουν στό Δικαστήριο, ἐντός δύο μηνῶν ἀπό τήν ἡμερομηνία δημοσιεύσεως τῆς παρούσας ἀποφάσεως, τό ὄνομα τοῦ πραγματογνώμονος πού θά ὁρίσουν κατόπιν κοινῆς συμφωνίας·

β) ἐλλείψει συμφωνίας, νά γνωστοποιήσουν στό Δικαστήριο, ἐντός τῆς ἴδιας προθεσμίας, τά ὀνόματα τῶν πραγματογνωμόνων πού προτείνουν, καθώς καί τούς λόγους γιά τούς ὁποίους ἀρνοῦνται τήν πρόταση τοῦ ἀντιδίκου.

3) Ἐπιφυλάσσεται ὡς πρός τά δικαστικά ἔξοδα.

Pescatore Touffait Due

Δημοσιεύτηκε στό Λουξεμβούργο κατά τή δημόσια συνεδρίαση τῆς 2ας Ἀπριλίου 1981.

Ὁ γραμματεύς

A. Van Houtte

Ὁ πρόεδρος τοῦ δεύτερου τμήματος

P. Pescatore

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ JEAN-PIERRE WARNER ΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΧΘΗΚΑΝ ΣΤΙΣ 26 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1981 [1]

Κύριε πρόεδρε,
κύριοι δικαστές,

Ὁ Adriano Pizziolo, προσφεύγων στήν παρούσα ὑπόθεση, εἶναι ὑπάλληλος τῆς Ἐπιτροπῆς καί ἀνήκει στό ἐπιστημονικό προσωπικό· ἔτυχε ἄδειας γιά προσωπικούς λόγους, πού ἔληξε στίς 28 Φεβρουαρίου 1971, καί δέν ἔχει ἀκόμη ἐπανέλθει στήν ὑπηρεσία.

Τό ἄρθρο 40 τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων προβλέπει σχετικά μέ τήν περίπτωση πού μᾶς ἐνδιαφέρει:

«1. Ὁ ὑπάλληλος δύναται, κατ' ἐξαίρεση καί κατόπιν αἰτήσεώς του, νά λάβει ἄδεια ἄνευ ἀποδοχῶν γιά προσωπικούς λόγους.

2. ... ἡ διάρκεια τῆς ἄδειας περιορίζεται σέ ἕνα ἔτος. Ἡ ἄδεια δύναται νά ἀνανεωθεῖ δύο φορές ἐπί ἕνα ἔτος.

3. ...

1 — Μετάφραση ἀπό τά ἀγγλικά.

4. Ἡ ἄδεια γιά προσωπικούς λόγους διέπεται ἀπό τούς ἀκόλουθους κανόνες:

α) χορηγεῖται κατόπιν αἰτήσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου ἀπό τήν ἀρμόδια γιά τούς διορισμούς ἀρχή·

β) ἡ παράταση πρέπει νά ζητηθεῖ δύο μῆνες πρό τῆς λήξεως τῆς ἄδειας·

γ) ὁ ὑπάλληλος δύναται νά ἀντικατασταθεῖ στή θέση πού κατεῖχε·

δ) μετά τή λήξη τῆς ἄδειας γιά προσωπικούς λόγους, ὁ ὑπάλληλος ἐπαναφέρεται ὑποχρεωτικῶς, εὐθύς ὡς ὑπάρξει πρώτη κενή θέση, σέ θέση τῆς κατηγορίας ἤ τοῦ κλάδου του πού ἀντιστοιχεῖ στό βαθμό του, μέ τήν προϋπόθεση ὅτι ἔχει τίς ἱκανότητες πού ἀπαιτοῦνται γιά τή θέση αὐτή. Ἄν ἀρνηθεῖ τή θέση πού τοῦ προσφέρεται, διατηρεῖ τά δικαιώματά του γιά ἐπαναφορά μέ τήν ἴδια προϋπόθεση, εὐθύς ὡς ὑπάρξει δεύτερη κενή θέση, σέ θέση τῆς κατηγορίας ἤ τοῦ κλάδου του πού ἀντιστοιχεῖ στό βαθμό του· σέ περίπτωση δεύτερης ἀρνήσεως, δύναται νά παυθεῖ κατόπιν διαβουλεύσεως μέ τήν ἐπιτροπή ἴσης ἐκπροσωπήσεως. Μέχρι τήν ἡμερομηνία τῆς πραγματικῆς ἐπαναφορᾶς του, ὁ ὑπάλληλος παραμένει ἐν ἀδεία γιά προσωπικούς λόγους ἄνευ ἀποδοχῶν.»

Ἡ φράση «μέ τήν προϋπόθεση ὅτι ἔχει τίς ἱκανότητες πού ἀπαιτοῦνται γιά τή θέση αὐτή» προστέθηκε μέ τό ἄρθρο 12 τοῦ κανονισμοῦ 1473/72 τοῦ Συμβουλίου πού τέθηκε σέ ἰσχύ τήν 1η Ἰουλίου 1972. Ὅπως ἔκρινε, πάντως, τό Δικαστήριο στήν ὑπόθεση 58/75, *Sergy* κατά *Ἐπιτροπῆς*, ECR 1976, σ. 1139, ἡ ἐν λόγω φράση ἐπικυρώνει ἁπλῶς τήν προγενέστερη νομική κατάσταση.

Ὁ Pizziolo γεννήθηκε στίς 4 Αὐγούστου 1929. Εἶναι πτυχιοῦχος τοῦ πανεπιστημίου τῆς Πίζας, ἀπό τό ὁποῖο ἔλαβε «laurea» χημείας. Ἀπό τό 1956 ὡς τό 1957, ἐργάσθηκε ὡς τεχνικός ἐργαστηρίου στήν ἑταιρεία Montecatini, ὅπου ἀσχολήθηκε μέ ἔρευνες ἐπί τῶν συνθετικῶν πολυμερῶν. Ἀπό τό 1957 ὡς τό 1959 ἐργάσθηκε γιά λογαριασμό τῆς Agip Nucleare στόν τομέα τῆς ἀπολυμάνσεως ραδιενεργοῦ ὕδατος. Τό 1959 προσλήφθηκε ἀπό τήν τότε Ἐπιτροπή Εὐρατόμ ὡς μέλος τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κοινοῦ Κέντρου Ἐρευνῶν (τό ΚΚΕ). Πρῶτος τόπος διορισμοῦ του ἦταν τό Geel, ὅπου ἐργάσθηκε στό τμῆμα πλουτωνίου. Τό 1963 διορίσθηκε ἐπιστημονικός ὑπάλληλος μέ τό βαθμό Α 7. Προάχθηκε στό βαθμό Α 6 τό 1964. Τό ἴδιο ἔτος μετατέθηκε στήν Karlsruhe, ὅπου ἐργάσθηκε στό εὐρωπαϊκό ἱνστιτοῦτο στοιχείων ὑπερουρανίου.

Στίς 11 Δεκεμβρίου 1969 ζήτησε ἄδεια γιά προσωπικούς λόγους γιά τήν περίοδο ἀπό 1ης Μαρτίου 1970 ἕως 28 Φεβρουαρίου 1971, γιά νά δυνηθεῖ, συμμετέχοντας σέ ἕνα πρόγραμμα ἐρευνῶν τῆς Agip Nucleare στό Μιλάνο, νά διευρύνει τήν πεῖρα του στόν πυρηνικό τομέα. Στήν αἴτησή του ἀνέφερε ὅτι δέν εἶχε τήν πρόθεση νά ζητήσει παράταση τῆς ἄδειας του, ἀλλά ὅτι θά ἐπιδίωκε τήν ἐπαναφορά του σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 40 παράγραφος 4, εὐθύς μετά τή λήξη τῆς περιόδου ἀδειάς του. Ἡ αἴτησή του ἔγινε ἀποδεκτή μέ ἀπόφαση τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς 20ῆς Φεβρουαρίου 1970, σύμφωνα μέ τήν «ἔγγραφη διαδικασία», ἡ τυπική πράξη τῆς ὁποίας φέρει τήν ἡμερομηνία 27 Φεβρουαρίου 1970.

Ὁ Pizziolo, μή ἔχοντας ζητήσει παράταση τῆς ἀδειάς του, ἀπέκτησε ἀπό τήν 1η Μαρτίου 1971, τό δικαίωμα νά ἐπανέλθει στήν πρώτη κατάλληλη κενή θέση. Βάσει τοῦ ἄρθρου 40 παράγραφος 4 περίπτωση 6, ἡ Ἐπιτροπή πρέπει νά θεωρηθεῖ ὅτι γνώριζε

ἤδη ἀπό τήν 1η Ἰανουαρίου 1971 ὅτι τό ζήτημα εἶχε ἔτσι.

Στίς 24 Μαρτίου 1971, ὁ Pizziolo ἀπευθύνθηκε ἐγγράφως στήν Ἐπιτροπή, ζητώντας ρητῶς τήν ἐπαναφορά του. Δέ γνωρίζουμε ἄν δόθηκε κάποια συνέχεια ὕστερα ἀπό τήν ἐν λόγω ἐπιστολή.

Ἀργότερα, ὁ Pizziolo ἔμαθε ὅτι ἡ Ἐπιτροπή εἶχε ἀποφασίσει νά ἐπιτρέψει τή μετάταξη ὑπαλλήλων ἀπό τό ἐπιστημονικό στό διοικητικό προσωπικό, χωρίς προηγούμενη διενέργεια διαγωνισμοῦ. Ἔτσι, μέ σημείωμά του, πού ἔφερε ἡμερομηνία 15 Δεκεμβρίου 1972, γνωστοποιοῦσε στήν Ἐπιτροπή τήν πρόθεσή του νά ἀποδεχθεῖ θέση ἀμειβόμενη ἀπό τόν προϋπολογισμό λειτουργίας. Ἡ ἀπάντηση τῆς Ἐπιτροπῆς συνίσταται στό ὅτι τοῦ ἀπέστειλε μέ ἡμερομηνία 23 Φεβρουαρίου 1973 ἔντυπο ὑποψηφιότητας πρός συμπλήρωση, στήν ὁποία προέβη στίς 20 Μαρτίου 1973.

Μέ ἐπιστολή πού ἔφερε ἡμερομηνία 20 Σεπτεμβρίου 1973, ὁ Pizziolo ζήτησε νά ὑπαχθεῖ στίς «εἰδικές καί ἔκτακτες διατάξεις περί ὁριστικῆς ἀποχωρήσεως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῶν ὑπαλλήλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων», πού ἐνέκρινε τό Συμβούλιο μέ τόν κανονισμό 1543/73 τῆς 4ης Ἰουνίου 1973. Τοῦ γνωστοποιήθηκε ὅτι ἡ Ἐπιτροπή εἶχε ἀποφασίσει ὅτι παρόμοια μέτρα δέ θά ἐφαρμόζονταν ἐπί ὑπαλλήλων τελούντων ἐν ἀδεία ἄνευ ἀποδοχῶν. (Στήν ὑπόθεση 38/74, *Geerlings* κατά *Ἐπιτροπῆς*, ECR 1975, σ. 247, τό Δικαστήριο ἔκρινε ὅτι μέ τήν ἀπόφασή της αὐτή ἡ Ἐπιτροπή ὀρθῶς ἑρμήνευσε τόν κανονισμό).

Στίς 10 Αὐγούστου 1976 ὁ Pizziolo ἔγραψε στό ἱνστιτοῦτο στοιχείων ὑπερουρανίου, ζητώντας τήν ἐπαναφορά του ἐκεῖ. Ἔλαβε τήν ἀπάντηση ὅτι στό ἱνστιτοῦτο δέν ὑπῆρχε κενή θέση, γιά τήν ὁποία νά ἔχει τά ἀπαραίτητα προσόντα, ἀλλά ὅτι τό ἱνστιτοῦτο προσφερόταν νά κοινοποιήσει τήν αἴτησή του στίς ἄλλες ἐγκαταστάσεις τοῦ ΚΚΕ. Ὁ Pizziolo ἀποδέχθηκε τήν προσφορά.

Στίς 5 Ὀκτωβρίου 1977 συμπλήρωσε καί ἄλλο ἔντυπο ὑποψηφιότητας. Ἐπ' αὐτοῦ δέ γνωρίζουμε τίποτε σχετικῶς.

Τόν Ἀπρίλιο τοῦ 1978, ἡ διεύθυνση ἀτομικῶν δικαιωμάτων καί προνομίων τῆς γενικῆς διευθύνσεως προσωπικοῦ καί διοικήσεως ἄρχισε νά ἀποστέλλει στόν Pizziolo ἀντίγραφα ἀνακοινώσεων περί πληρώσεως κενῶν θέσεων γιά θέσεις πού θά ἦταν δυνατό νά τόν ἐνδιαφέρουν. Σύμφωνα μέ τά λεχθέντα τοῦ ἐκπροσώπου τῆς Ἐπιτροπῆς κατά τή συνεδρίαση, ἡ πρωτοβουλία αὐτή ἐνδεχομένως ὀφείλεται στό γεγονός ὅτι, ἐν συνεχεία τῆς ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου στήν ὑπόθεση *Sergy*, ἡ Ἐπιτροπή ἀποφάσισε, μέ βάση τή γνωμοδότηση τῆς νομικῆς της ὑπηρεσίας, νά καταστήσει αὐτό τό τμῆμα ὑπεύθυνο γενικῶς γιά τή συστηματική ἐξέταση, σέ συνάρτηση μέ τίς κενές θέσεις, τῶν προσόντων τῶν ὑπαλλήλων πού δικαιοῦνται νά ἐπανέλθουν. Ἐν πάση περιπτώσει, μεταξύ τῶν ἀνακοινώσεων περί πληρώσεως κενῶν θέσεων πού κοινοποιήθηκαν στόν Pizziolo περιλαμβανόταν καί ἡ ἀνακοίνωση COM/364/78 ἕως 371/78 πού ἀφοροῦσε ὀκτώ θέσεις στή διεύθυνση «ἐλέγχου ἀσφάλειας Εὐρατόμ» (διεύθυνση Ε) τῆς γενικῆς διευθύνσεως ἐνέργειας (Γ.Δ. XVII). Ἡ διεύθυνση αὐτή, ὅπως γνωρίζετε, κύριοι δικαστές, βρίσκεται στό Λουξεμβοῦργο καί γιά μεγαλύτερη εὐκολία θά ὀνομάζουμε τίς σχετικές θέσεις «θέσεις στό Λουξεμβοῦργο». Τά ἀπαιτούμενα προσόντα ἦταν τά ἴδια καί γιά τίς ὀκτώ θέσεις καί ὁ Pizziolo ζήτησε νά τόν λάβουν ὑπόψη γιά τή μία ἀπό αὐτές. Ἔτσι, στίς 4 Αὐγούστου 1978, ἐξετάσθηκε μέ συνέντευξη στό Λουξεμβοῦργο, χωρίς, πάντως, νά διορισθεῖ σέ καμία ἀπό τίς θέσεις. Θεωρήθηκε ὅτι οἱ γνώσεις καί ἡ πεῖρα του δέν πληροῦσαν τίς προϋποθέσεις πού ἀπαιτοῦνταν γιά τίς θέσεις αὐτές.

Στίς 23 Ὀκτωβρίου 1978, ὁ Pizziolo ὑπέβαλε στή γενική γραμματεία τῆς Ἐπιτροπῆς αἴτηση κατά τό ἄρθρο 90 παράγραφος 1 τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων, μέ τήν ὁποία ζητοῦσε νά ἱκανοποιηθεῖ, τό ταχύτερο δυνατό, τό δικαίωμά του γιά ἐπαναφορά, σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 40 παράγραφος 4 περίπτωση δ καί νά ἀποκατασταθεῖ ἡ ζημία πού ὑπέστη λόγω τῆς μή ἐπαναφορᾶς του ὡς τή στιγμή ἐκείνη. Τήν αἴτηση αὐτή θά ὀνομάζουμε «ἡ γενική αἴτηση». Πρός ὑποστήριξή της, ὁ Pizziolo ἀνέφερε ἀριθμό θέσεων πού ἔμειναν κενές ἀπό τίς 28 Φεβρουαρίου 1971 καί γιά τίς ὁποῖες ἰσχυριζόταν ὅτι εἶχε τά ἀπαιτούμενα προσόντα. Οἱ ἐν λόγω θέσεις περιλάμβαναν καί ἐκεῖνες στό Λουξεμβοῦργο.

Τήν ἴδια ἡμερομηνία ὁ Pizziolo ὑπέβαλε ἔνσταση βάσει τοῦ ἄρθρου 90 παράγραφος 2, εἰδικότερα κατά τοῦ μή διορισμοῦ του σέ καμία ἀπό τίς θέσεις στό Λουξεμβοῦργο. Θά τήν ὀνομάζουμε ἡ «εἰδική ἔνσταση». Ὁ Pizziolo διευκρίνιζε ὅτι τήν ἔνσταση αὐτή ὑπέβαλε ἐπιφυλασσόμενος τῶν δικαιωμάτων ἐκ τῆς γενικῆς αἰτήσεως.

Οἱ προθεσμίες τῶν τεσσάρων μηνῶν πού τάσσουν τά ἄρθρα 90 παράγραφος 1 καί 90 παράγραφος 2 ἀντιστοίχως ἔληξαν τήν ἤ περί τήν 23η Φεβρουαρίου 1979, χωρίς ἡ Ἐπιτροπή νά ἔχει ἀπαντήσει οὔτε στή γενική αἴτηση οὔτε στήν εἰδική ἔνσταση. Ἑπομένως, καί οἱ δύο θεωροῦνται ὅτι ἀπορρίφθηκαν σιωπηρῶς. Στίς 29 Μαρτίου 1979 ὁ Pizziolo ὑπέβαλε ἔνσταση κατά τῆς σιωπηρῆς ἀπορρίψεως τῆς γενικῆς αἰτήσεώς του, ἡ ὁποία πρωτοκολλήθηκε στή γενική γραμματεία τῆς Ἐπιτροπῆς στίς 3 Ἀπριλίου 1979, ἐντός δηλαδή τῆς προθεσμίας τῶν τριῶν μηνῶν πού τάσσει τό ἄρθρο 90 παράγραφος 2. Θά τήν ὀνομάζουμε «ἡ γενική ἔνσταση».

Ὁ Pizziolo δέν προέβη σέ καμία ἄλλη ἐνέργεια σέ σχέση μέ τή σιωπηρή ἀπόρριψη τῆς εἰδικῆς ἐνστάσεώς του. Θά ἠδύνατο νά προσφύγει στό Δικαστήριο ἐντός προθεσμίας τριῶν μηνῶν, βάσει τοῦ ἄρθρου 91, ἀλλά δέν τό ἔπραξε.

Στίς 15 Ἰουνίου 1979, ὁ ὑπεύθυνος γιά τό προσωπικό καί τή διοίκηση Ἐπίτροπος Tugendhat ἀπάντησε ἐγγράφως στόν Pizziolo, ἀπορρίπτοντας ρητῶς τήν εἰδική ἔνσταση. Φυσικά, ἡ ἐν λόγω ἐπιστολή ἦταν ἐκπρόθεσμη γιά τό σκοπό αὐτό. Ἦταν μάλιστα τόσο ὄψιμη, ὥστε νά μήν εἶναι δυνατό νά ἀρχίσει νέα τρίμηνη προθεσμία ἀσκήσεως προσφυγῆς ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου κατά τῆς ἀπορρίψεως τῆς εἰδικῆς ἐνστάσεως, δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 91 παράγραφος 3. Ἀντιθέτως, θά ἠδύνατο ἐγκαίρως νά ἀναφερθεῖ στή γενική ἔνσταση, ἀλλά τό ἀπέφυγε σαφῶς.

Στήν πραγματικότητα, ἡ Ἐπιτροπή δέν ἀπάντησε καθόλου στή γενική ἔνσταση. Ἡ πρός τοῦτο προβλεπόμενη προθεσμία τῶν τεσσάρων μηνῶν ἐξέπνευσε ἔτσι τήν 3η ἤ περί τήν 3η Αὐγούστου 1979. Ἡ παρούσα προσφυγή, ἡ ὁποία στηρίζεται στή σιωπηρή ἀπόρριψη τῆς γενικῆς ἐνστάσεως, ἀσκήθηκε στίς 24 Ὀκτωβρίου 1979, ἐντός δηλαδή τῆς προβλεπόμενης τρίμηνης προθεσμίας.

Περιγράψαμε κάπως λεπτομερῶς τά γεγονότα αὐτά, ἐπειδή ἡ Ἐπιτροπή στά ὑπομνήματά της τά ἐξηγεῖ κατά τρόπο ἀσαφή καί ἐλλιπή καί ἐγείρει (στήν ἀνταπάντησή της), μέ βάση τίς ἀνωτέρω ἐπεξηγήσεις, τό ζήτημα, ἂν ἡ προσφυγή εἶναι παραδεκτή ἤ ὄχι. Πιστεύουμε ὅτι ἡ προσφυγή εἶναι προφανῶς παραδεκτή. Τό μόνο ἐρώτημα πού τίθεται κατά τήν ἄποψή μας εἶναι κατά πόσο ὁ Pizziolo, παραλείποντας νά ἀσκήσει προσφυγή κατά τῆς ἀπορρίψεως τῆς εἰδικῆς ἐνστάσεως, δύναται τώρα γιά ὁποιονδήποτε λόγο νά στηριχθεῖ στό γεγονός ὅτι δέν ἔγινε δεκτός σέ μία ἀπό τίς θέσεις στό Λουξεμβοῦργο.

Ἡ Ἐπιτροπή δέν ἔθεσε μέ τόν τρόπο αὐτό τό ἐρώτημα καί ἄφησε τό ζήτημα τοῦ παραδεκτοῦ γενικότερα στήν κρίση τοῦ Δικαστηρίου. Πάντως, ἀρκετά σημαντικό μέρος τῆς νομολογίας δέχεται σχετικῶς ὅτι οἱ προθεσμίες πού τάσσουν τά ἄρθρα 90 καί 91 εἶναι «δημόσιας τάξεως» («d'ordre publique»), ὥστε τό Δικαστήριο ὀφείλει νά ἐξετάσει, αὐτεπαγγέλτως ἄν χρειασθεῖ, ἄν ἔχουν τηρηθεῖ — 6λέπε ὑπόθεση 4/67, *Muller* κατά *Ἐπιτροπῆς,* ECR 1967, σ. 469, ὑπόθεση 24/69, *Nebe* κατά *Ἐπιτροπῆς,* ECR 1970, σ. 145, ὑπόθεση 33/72, *Gunnella* κατά *Ἐπιτροπῆς,* ECR 1973, σ. 475 καί ὑπόθεση 108/79, *Belfiore* κατά *Ἐπιτροπῆς* (5 Ἰουνίου 1980, πού δέν ἔχει ἀκόμη δημοσιευθεῖ στή Συλλογή). Στήν ὑπόθεση 34/80, *Authié* κατά *Ἐπιτροπῆς,* γιά τήν ὁποία ἔχετε μόλις ἐκδώσει σχετική ἀπόφαση κύριοι δικαστές, μᾶς δόθηκε ἡ εὐκαιρία νά ἀναφέρουμε τίς ὑποθέσεις πού εἶχαν ὡς ἀντικείμενο προσφυγές πού στρέφονται κατά ἀποφάσεων τῶν ἐπιτροπῶν διαγωνισμῶν. Καταδεικνύουν πῶς ἐφαρμόζεται ἡ ἀρχή, δεδομένου ὅτι μεταξύ αὐτῶν ἀνευρίσκουμε καί ὑποθέσεις, ὅπου τό Δικαστήριο ἐξήτασε ρητῶς τό ζήτημα τοῦ παραδεκτοῦ, ἄν καί ἡ Ἐπιτροπή δέν τό εἶχε οὔτε κάν θέσει ἤ, ἄν τό ἔθεσε, δέν τό ἀνέφερε καθόλου, ὅταν ὑπέβαλε τίς προτάσεις της, ἤ τό ἔπραξε μόνο κατά τή διάρκεια τῆς δημόσιας συνεδριάσεως — 6λέπε ὑπόθεση 44/71, *τή δεύτερη ὑπόθεση Marcato,* ECR 1972, σ. 427, ὑπόθεση 37/72, *τήν τρίτη ὑπόθεση Marcato,* ECR 1973, σ. 361, ὑπόθεση 31/75, *Costacurta* κατά *Ἐπιτροπῆς,* ECR 1975, σ. 1563, ὑπόθεση 7/77, *Von Wüllerstorff und Urbair* κατά *Ἐπιτροπῆς,* ECR 1978, σ. 769, τίς ὑποθέσεις 4, 19 καί 28/78, *Salerno καί λοιποί* κατά *Ἐπιτροπῆς,* ECR 1978, σ. 2403 καί ὑπόθεση 117/78, *Orlandi* κατά *Ἐπιτροπῆς,* ECR 1979, σ. 1613. Πάντως στήν ὑπόθεση 255/78, *Anselme* κατά *Ἐπιτροπῆς,* ECR 1979, σ. 2323, τό Δικαστήριο, ἔκρινε ὅτι δέν ὄφειλε νά ἐξετάσει τό ζήτημα τοῦ παραδεκτοῦ, ἐπειδή ἡ Ἐπιτροπή, ἄν καί τό ἔθεσε, δέν τό ἀνέφερε ὅταν ὑπέβαλε προτάσεις. Αὐτή, ὅμως, πιστεύουμε ὅτι ἦταν μεμονωμένη ἀπόφαση πού ἀποκλίνει ἀπό τήν ὑπόλοιπη νομολογία, συμπεριλαμβανόμενης καί τῆς πρόσφατης ἀποφάσεως στήν ὑπόθεση *Belfiore* καί πού δέ θά ἔπρεπε, κατά τήν ἄποψή μας, νά ἀκολουθηθεῖ.

Ἐπιτρέποντας στόν Pizziolo νά προσβάλει, στό πλαίσιο τῆς παρούσας δίκης, τήν ἀπόφαση τῆς Ἐπιτροπῆς περί μή διορισμοῦ του σέ μία ἀπό τίς θέσεις στό Λουξεμβούργο, σημαίνει ὅτι τοῦ παρέχεται ἡ δυνατότητα νά θέσει ἐκ νέου τό ζήτημα ἀκριβῶς πού εἶχε θέσει μέ τήν εἰδική ἔνσταση, κατά τῆς σιωπηρῆς ἀπορρίψεως τῆς ὁποίας προτίμησε νά μήν ἀσκήσει προσφυγή. Ὑπό τίς συνθῆκες αὐτές, νά τοῦ ἐπιτραπεῖ κάτι τέτοιο, ἀντιβαίνει, κατά τή γνώμη μας, στίς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 91 παράγραφος 3. Ἡ λύπη μας ὅτι καταλήγουμε στό συμπέρασμα αὐτό μετριάζεται ἀπό τό γεγονός ὅτι μέ τίς ἐρωτήσεις πού τό Δικαστήριο ἔθεσε πρός τήν Ἐπιτροπή στό τέλος τῆς ἔγγραφης διαδικασίας, τά στοιχεῖα πού τέθηκαν ὑπόψη μας ἀποδεικνύουν ὅτι τά προσόντα τοῦ Pizziolo σχετικῶς μέ τίς θέσεις αὐτές ἐξετάσθηκαν μέ προσοχή μετά ἀπό τή συνέντευξή του, καθώς καί ἀπό τό γεγονός ὅτι γιά λόγους στούς ὁποίους προτιθέμεθα νά ἐπανέλθουμε, δέν πιστεύουμε ὅτι γιά νά κερδίσει τήν παρούσα δίκη ὁ Pizziolo χρειάζεται νά στηριχθεῖ στό ὅτι δέ διορίσθηκε σέ καμία ἀπό τίς θέσεις στό Λουξεμβοῦργο.

Ἄς ἐπανέλθουμε τώρα στήν οὐσία τῆς ὑποθέσεως.

Ἐκ πρώτης ὄψεως, ἐκπλήσσει φυσικά τό γεγονός ὅτι ὁ Pizziolo δέν ἔχει ἐπανέλθει στήν ὑπηρεσία δέκα ἔτη μετά τή λήξη τῆς ἀδειάς του. Ἡ Ἐπιτροπή ὄφειλε νά τόν ἐπαναφέρει ὑποχρεωτικῶς, εὐθύς ὡς καθίστατο κενή κάποια θέση, γιά τήν ὁποία εἶχε τά σχετικά προσόντα. Ἀλλά ἡ ἄμυνά της συνίσταται οὐσιαστικά στό ὅτι καμία παρόμοια θέση δέν ἔμεινε κενή, κυρίως λόγω τῶν ἐπανειλημμένων, μέ τήν πάροδο τῶν ἐτῶν, μειώσεων τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ ἐπιστημονικοῦ κλάδου τῆς Κοινότητας συνεπεία τῆς πολιτικῆς τοῦ Συμβουλίου, καθώς καί λόγω τῆς πολύ εἰδικῆς

φύσεως τῶν καθηκόντων γιά τά ὁποῖα χρειάζεται αὐτό τό προσωπικό.

Ὁ Pizziolo ἀμφισβητεῖ μέ δύο τρόπους αὐτή τήν ἐξήγηση. Κατά πρῶτον, δηλώνει ὅτι ἦταν δυνατή καί ἔπρεπε νά εἶχε γίνει ἡ ἐπαναφορά του στήν παλαιά θέση πού εἶχε, εὐθύς μετά τή λήξη τῆς ἀδειάς του. Ἐπικουρικῶς, βεβαιώνει ὅτι μεταγενέστερα ἔμειναν κενές ὁρισμένες ἄλλες θέσεις, γιά τίς ὁποῖες εἶχε τά ἀπαιτούμενα προσόντα.

Δυστυχῶς, τό σύνολο τῶν περιστατικῶν πού ἀφοροῦν τήν προηγουμένη θέση τοῦ Pizziolo ἦρθε στό φῶς μόνο μετά ἀπό τίς ἐρωτήσεις τῆς ἔγγραφης διαδικασίας, καθώς καί μετά ἀπό συμπληρωματικές ἐρωτήσεις πού ἔθεσαν τά μέλη τοῦ Δικαστηρίου κατά τή δημόσια συνεδρίαση. Γιά τήν κατανόηση αὐτῶν τῶν περιστατικῶν ἀπαιτεῖται γνώση δύο πραγμάτων.

Τό πρῶτο συνίσταται στό ὅτι, στή διαχείριση τοῦ ΚΚΕ, γίνεται διάκριση μεταξύ τῶν «θέσεων τοῦ προϋπολογισμοῦ» καί τῶν πραγματικῶν θέσεων. Οἱ «θέσεις τοῦ προϋπολογισμοῦ» εἶναι αὐτές πού ἀπαριθμοῦνται στό σχετικό τμῆμα τοῦ προϋπολογισμοῦ, σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 6 τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων. Συνιστοῦν ἕνα εἶδος «κοινοῦ ταμείου» (pool) πού τίθεται στή διάθεση τοῦ συνόλου τοῦ ΚΚΕ. Ὅταν ἡ ἀρμόδια γιά τούς διορισμούς ἀρχή ἀποφασίσει ὅτι μία συγκεκριμένη ἐργασία πρέπει νά γίνει σέ μία ὁρισμένη ἐγκατάσταση, τότε χορηγεῖ μία θέση τοῦ προϋπολογισμοῦ γιά αὐτή τήν ἐργασία, ἀντλώντας τή θέση ἀπό τό κοινό ταμεῖο. Ἂν καί ὅταν ἡ ἀρμόδια γιά τούς διορισμούς ἀρχή ἀποφασίσει ὅτι ἡ ἐν λόγω ἐργασία δέν εἶναι πλέον ἀναγκαία, ἤ ὅτι ἐν πάση περιπτώσει ἄλλη ἐργασία, γιά τήν ὁποία μέ κανέναν ἄλλο τρόπο δέ βρίσκεται διαθέσιμη θέση στόν προϋπολογισμό, πρέπει νά τύχει προτεραιότητας σέ σχέση μέ τήν πρώτη, ἡ θέση τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπανέρχεται στό κοινό ταμεῖο καί καθίσταται ἐκ νέου διαθέσιμη ἐντός αὐτοῦ.

Τό δεύτερο εἶναι ἡ σημασία τῆς φράσεως «ἡ ἐν λόγω θέση θά πληρωθεῖ σύμφωνα μέ τίς δυνατότητες τοῦ προϋπολογισμοῦ», ἡ ὁποία, ὅπως μᾶς πληροφόρησαν, χρησιμοποιήθηκε σέ ὅλες τίς ἀνακοινώσεις περί πληρώσεως κενῶν θέσεων τῆς Ἐπιτροπῆς καί εἶναι βέβαιο ὅτι ἀναφέρεται σέ ὅλες τίς ἀνακοινώσεις περί πληρώσεως κενῶν θέσεων πού ἀφοροῦν τήν παρούσα ὑπόθεση. Φαίνεται πώς ἡ ἐν λόγω φράση σημαίνει ὅτι ἡ δημοσίευση ἀνακοινώσεως περί πληρώσεως θέσεως ἀπό τήν Ἐπιτροπή δέν ἔχει τήν ἔννοια ὅτι ἡ ἀρμόδια γιά τούς διορισμούς ἀρχή ἀποφάσισε ὁριστικῶς γιά τήν πλήρωση τῆς θέσεως πού ἀναφέρεται στήν ἀνακοίνωση. Σημαίνει ἁπλῶς ὅτι ἀντιμετωπίζεται ἡ κάλυψη τῆς θέσεως αὐτῆς. Πληροφορηθήκαμε ὅτι ὁ ἀριθμός τῶν ἀνακοινώσεων περί πληρώσεως κενῶν θέσεων εἶναι μεγαλύτερος ἀπό ἐκεῖνο τῶν διαθέσιμων θέσεων τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἡ ἐπέλευση γεγονότων μεταξύ τῆς ἡμερομηνίας δημοσιεύσεως τῆς ἀνακοινώσεως περί πληρώσεως κενῆς θέσεως καί τοῦ χρόνου κατά τόν ὁποῖο ἡ ἀρμόδια γιά τούς διορισμούς ἀρχή πρέπει τελικῶς νά ἀποφασίσει γιά τήν κάλυψη ἤ ὄχι τῆς θέσεως πού ἔχει προκηρυχθεῖ, ἡ ἀκόμη ἡ λήψη ὑπόψη τῶν προτεραιοτήτων πού ἀνακύπτουν κατά τό χρόνο αὐτό, εἶναι δυνατό νά ὁδηγήσουν τήν ἀρμόδια γιά τούς διορισμούς ἀρχή στήν ἀπόφαση νά μήν προβεῖ τελικῶς στήν πλήρωση τῆς θέσεως καί κατά συνέπεια νά μή χορηγήσει θέση πού προβλέπεται ἀπό τόν προϋπολογισμό.

Ἂν καί ἡ διαδικασία αὐτή δέ φαίνεται, ἐκ πρώτης ὄψεως, νά συμφωνεῖ μέ τή διατύπωση τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων, πάντως συμπεραίνουμε ὅτι εἶναι νόμιμη. Τό νά ὑποστηριχθεῖ ὅτι ἡ δημοσίευση ἀνακοινώσεως περί πληρώσεως κενῆς θέσεως ὑπό ὅρους ἀπαγορεύεται ἀπό τόν κανονισμό ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων, ἰσοδυναμεῖ μέ τήν ἄποψη ὅτι, ἀπό τή στιγμή δημοσιεύσεως τῆς ἀνακοινώσεως αὐτῆς, ἡ ἀρμόδια γιά τούς διορισμούς ἀρχή μοιραίως δεσμεύεται νά πληρώσει τή θέση πού προκηρύχθηκε, ἀκόμα καί στήν περίπτωση πού ἐν τῷ μεταξύ κατέστη ἡ πλήρωσή της γιά ὁποιονδήποτε λόγο ἄσκοπη. Ἡ διατύπωση τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀνακοινώσεως ὑπό ὅρους παρουσιάζει τουλάχιστον τό πλεονέκτημα ὅτι προειδοποιεῖ τούς ὑποψηφίους γιά τό ἐνδεχόμενο

ὅτι εἶναι δυνατόν νά μή γίνουν τελικῶς προσλήψεις.

Τά περιστατικά σχετικῶς μέ τήν παλαιά θέση τοῦ Pizziolo εἶναι τά ἀκόλουθα.

Τό διάστημα πού ὁ ἐνδιαφερόμενος ἑτοιμαζόταν νά ἀποχωρήσει μέ ἄδεια, δημοσιεύθηκε ἀνακοίνωση περί πληρώσεως κενῆς θέσεως (COM/512/70) σχετικά μέ αὐτή τή θέση. Ἡ ἀνακοίνωση ὁριζε ὡς τελευταία προθεσμία ὑποβολῆς τῶν ὑποψηφιοτήτων τή 12η Φεβρουαρίου 1970, ἀνεξαρτήτως ἀπό τό ποιός εἶναι ὑπεύθυνος γιά τή δημοσίευση τῆς ἀνακοινώσεως, αὐτός ἐνήργησε προώρως. Τήν ἀπόφαση περί χορηγήσεως ἄδειας στόν Pizziolo ἡ Ἐπιτροπή δέν τήν εἶχε λάβει ὥς τίς 20 Φεβρουαρίου 1970, ὅπως θά ἐνθυμεῖσθε, κύριοι δικαστές, καί μεταξύ τῶν ἐγγράφων πού εἶχαν ὑποβληθεῖ στά μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς, μέ τά ὁποῖα προτεινόταν ἡ λήψη τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως, περιλαμβανόταν καί σημείωμα, σύμφωνα μέ τό ὁποῖο ἡ γενική διεύθυνση προσωπικοῦ καί διοικήσεως ἐξέφραζε τή γνώμη ὅτι «ἡ δημοσίευση περί πληρώσεως κενῆς θέσεως δέν ἐπιβάλλεται». Ἐν πάση περιπτώσει, μᾶς πληροφόρησαν ὅτι ἐπί τῆς ἀνακοινώσεως δέ λήφθηκε ἀπάντηση ἀπό κανέναν κατάλληλο ὑποψήφιο καί ὅτι ἐν συνεχεία, μετά τήν ἀναχώρηση τοῦ Pizziolo καί τήν ἀνακατανομή ἐργασίας ἐντός τῆς ὑπηρεσίας στήν ὁποία ὑπήγετο, δηλαδή στήν ὑπηρεσία κεραμικῆς καί μεταλλουργίας, ἡ προβλεπόμενη ἀπό τόν προϋπολογισμό θέση πού κατεῖχε ἐπανῆλθε ἐντός τοῦ κοινοῦ ταμείου.

Ἀργότερα, τό 1970, τό ΚΚΕ ἔλαβε παραγγελία γιά λογαριασμό τῆς γερμανικῆς ἑταιρείας Gesellschaft für Kernforschung γιά τήν παραγωγή ὁρισμένης ποσότητας εἰδικοῦ τύπου πυρηνικοῦ καυσίμου. Ἀνατέθηκαν, λοιπόν, στήν ὑπηρεσία κεραμικῆς καί μεταλλουργίας οἱ ἀναγκαῖες ἐργασίες γιά τήν ἐκτέλεση τῆς παραγγελίας. Ἐπρόκειτο, ὅμως, γιά ἐργασία πού ὑπολογιζόταν ὅτι θά διαρκέσει μόνο γιά περιορισμένο διάστημα. Γιά τό λόγο αὐτό, προσλήφθηκε ὡς ἔκτακτος ὑπάλληλος ὁ Richard. Ἡ σύμβασή του μετά ἀπό παράταση διήρκεσε τρία ἔτη, δηλαδή ἀπό τίς 15 Ἰανουαρίου 1971 ἕως τίς 15 Ἰανουαρίου 1974. Γιά νά καταστεῖ δυνατή ἡ ἀπασχόλησή του, ἀποδεσμεύθηκε ἀπό τό κοινό ταμεῖο μία προβλεπόμενη ἀπό τόν προϋπολογισμό θέση γιά τή σχετική περίοδο, μετά τή λήξη τῆς ὁποίας ἡ θέση αὐτή ἐπανῆλθε στό κοινό ταμεῖο.

Ἡ Ἐπιτροπή δέχεται ὅτι ὁ Pizziolo ἦταν σέ θέση νά ἀσκήσει τά καθήκοντα τοῦ Richard. Μᾶς πληροφόρησε, πάντως, ὅτι, πρῶτον, ἡ ἐργασία αὐτή θά σήμαινε γιά τόν Pizziolo ὑποβιβασμό του («un amoindrissement dans sa position»), στά πλαίσια τῆς ὑπηρεσίας, ἐφόσον συνίσταται μόνο στήν παραγωγή καυσίμου καί ὄχι στήν ἔρευνα ἤ ἀνάπτυξη καί, δεύτερον, ὅτι ἀπό διοικητική ἄποψη θά ἦταν ἄτοπο νά ἐπανέλθει μόνιμος ὑπάλληλος σέ θέση πού οὐσιαστικῶς προβλέπεται γιά ἔκτακτο.

Πρόκειται, κατά τήν ἄποψή μας, γιά τό δύσκολο ἐρώτημα κατά πόσο ἡ Ἐπιτροπή εἶχε τήν εὐχέρεια νά ἀρνηθεῖ τήν ἐργασία στόν Pizziolo, ἐπειδή αὐτό θά σήμαινε ὑποβιβασμό. Δύναται νά ὑποστηριχθεῖ ὅτι ἀπέκειτο στόν ἐνδιαφερόμενο νά ἀποφασίσει ἐπ' αὐτοῦ. Ὅμως, δέν πρέπει νά λησμονεῖται ὅτι, σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 40 παράγραφος 4 περίπτωση δ, ὁ ὑπάλληλος ἔχει μόνο δύο φορές δικαίωμα ἐπαναφορᾶς του, ἔτσι, ὥστε δέ θά ἦταν δύσκολο γιά ἕνα ὄργανο νά ἀπαλλαγεῖ σέ ὁρισμένες περιπτώσεις ἀπό ἀνεπιθύμητο ὑπάλληλο πού βρίσκεται σέ ἄδεια ἄνευ ἀποδοχῶν, μέ τέχνασμα τό ὁποῖο συνίσταται στό νά τοῦ προσφέρει δύο φορές διαδοχικῶς θέσεις, γιά τίς ὁποῖες ἔχει τά τυπικά προσόντα, ἀλλά ἡ ἀποδοχή τῶν ὁποίων θά σήμαινε γι' αὐτόν ὑποβιβασμό.

Πάντως, στήν παρούσα δίκη πιστεύουμε ὅτι δέν εἶναι ἀπαραίτητο νά δοθεῖ ἀπάντηση ἐπί τοῦ ἐρωτήματος αὐτοῦ, ἐπειδή ἡ Ἐπιτροπή ἔχει, κατά τήν ἄποψή μας, προφανῶς δίκαιο σχετικῶς μέ τό δεύτερο σημεῖο. Σέ ὅλα τά ὄργανα τῆς Κοινότητας ὑφίστανται θέσεις κατάλληλες γιά

τό μόνιμο προσωπικό, ὅπως ἐπίσης καί θέσεις προορισμένες γιά τούς ἔκτακτους ὑπαλλήλους. Ἡ ἐργασία στήν ὁποία ἀπασχολήθηκε ὁ Richard ἀνήκει στή δεύτερη περίπτωση. Ἄν τό ἄρθρο 40 παράγραφος 4 περίπτωση δ πρέπει νά ἑρμηνευθεῖ κατά τήν ἔννοια ὅτι ἕνα ὄργανο δεσμεύεται νά ἐπαναφέρει ὑπάλληλό του σέ τέτοια θέση, αὐτό θά σήμαινε ὅτι στό τέλος τῆς περιόδου πού ἀπαιτήθηκε γιά τήν ἐκτέλεση αὐτῆς τῆς ἐργασίας τό ὄργανο θά ἦταν δυνατό νά ὁρεθεῖ μέ ἕναν «αἰωρούμενο» ὑπάλληλο, γιά τόν ὁποῖο δέν ὑφίσταται καμία διαθέσιμη θέση. Πιστεύουμε ὅτι δέν εἶναι δυνατό νά ἦταν αὐτή ἡ πρόθεση τῶν συντακτῶν τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων.

Καταλήγουμε στό συμπέρασμα ὅτι ὁ Pizziolo δέν εἶχε δικαίωμα ἐπαναφορᾶς του στήν παλαιά του θέση, ἡ ὁποία πράγματι ἔπαυσε νά ὑφίσταται κατ' ἀπολύτως νόμιμο τρόπο.

Ἄς ἐπανέλθουμε τώρα στό ἐπικουρικό ἐπιχείρημα τοῦ Pizziolo ὅτι, μετά τή λήξη τῆς ἄδειάς του, ὁρισμένος ἀριθμός θέσεων, γιά τίς ὁποῖες εἶχε τά σχετικά προσόντα, ἔμειναν κενές.

Εἶναι ὀρθό νά ἐξετάσουμε χρονολογικῶς τίς ἀνακοινώσεις περί πληρώσεως τῶν σχετικῶν θέσεων, καθ' ὅσον εἶναι σαφές, ὅπως προκύπτει ὄχι μόνο ἀπό τό ἄρθρο 40 παράγραφος 4 περίπτωση δ, ἀλλά καί ἀπό τή σχετική νομολογία τοῦ Δικαστηρίου περί ἑρμηνείας του — στήν ὑπόθεση *Sergy*, στήν ὁποία ἔχουμε ἤδη ἀναφερθεῖ, καθώς καί στίς ὑποθέσεις 126/75, 34 καί 92/76, *Giry* κατά *Ἐπιτροπῆς*, ECR 1977, σ. 1937 — ὅτι ἐκεῖνο πού ὀφείλει νά κάνει τό Δικαστήριο σέ παρόμοιες περιπτώσεις εἶναι νά καθορίζει τήν ἀρχική ἡμερομηνία κατά τήν ὁποία τό καθ' οὗ ὄργανο ὤφειλε νά ἐπαναφέρει τόν ἐνδιαφερόμενο ὑπάλληλο, στό μέτρο φυσικά πού ὑφίσταται παρόμοια ὑποχρέωση.

Οἱ παλαιότερες ἀνακοινώσεις περί πληρώσεως κενῶν θέσεων, στίς ὁποῖες στηρίζεται ὁ Pizziolo, εἶναι οἱ COM/503/71 καί COM/510/71, οἱ ὁποῖες ἀφοροῦσαν τήν ἴδια θέση σέ ὑπηρεσία τεχνολογίας καί μεταλλογραφίας ὑψηλῆς θερμοκρασίας, στήν Karlsruhe. Ἡ δεύτερη ἀνακοίνωση ἀποτελοῦσε βελτιωμένη ἔκδοση τῆς πρώτης. Ὡς τελευταία προθεσμία ὑποβολῆς τῶν ὑποψηφιοτήτων ὁριζόταν ἡ 18η Φεβρουαρίου 1971. Ἡ Ἐπιτροπή διευκρίνισε ὅτι τελικῶς ἀποφασίσθηκε ἡ μή πλήρωση τῆς θέσεως, λόγω ἐλλείψεως προβλεπόμενων ἀπό τόν προϋπολογισμό θέσεων γιά τό ΚΚΕ. Λήφθηκαν μέτρα ὥστε τίς σχετικές ἐργασίες νά ἐκτελέσει τό ὑπάρχον προσωπικό τῆς ὑπηρεσίας. Ὁ Pizziolo ἰσχυρίζεται ὅτι λόγοι ἀναφερόμενοι στόν προϋπολογισμό δέν εἶναι δυνατό νά ὑπερισχύουν τῆς ὑποχρεώσεως τῆς Ἐπιτροπῆς νά τόν ἐπαναφέρει. Θεωροῦμε ὅτι αὐτό δέν εἶναι ὀρθό. Κατά τήν ἄποψή μας, ἡ ἁρμόδια γιά τούς διορισμούς ἀρχή δέ δύναται νά ὑποχρεωθεῖ στήν ἐπαναφορά ὑπαλλήλου σέ θέση πού ἀποτέλεσε ἀντικείμενο ἀνακοινώσεως περί πληρώσεως ὑπό ὅρους, θέση γιά τήν ὁποία ἀποφασίσθηκε, γιά λόγους πού ἔχουν σχέση μέ τόν προϋπολογισμό, νά μήν πληρωθεῖ. Ἡ Ἐπιτροπή δηλώνει ἐπίσης ὅτι ἐν πάση περιπτώσει τά προσόντα τοῦ Pizziolo δέν ἀνταποκρίνονταν στίς ἀπαιτήσεις γιά τήν ἐν λόγω θέση. Οἱ προβαλλόμενοι λόγοι ἔχουν ἰδιάζονται τεχνικό χαρακτήρα καί δέ νομίζουμε ὅτι τό Δικαστήριο εἶναι σέ θέση νά ἀποφανθεῖ, χωρίς τή βοήθεια ἐκθέσεως πραγματογνωμόνων. Κατά τή γνώμη μας, πάντως, κάτι τέτοιο δέν εἶναι ἀναγκαῖο.

Ἡ ἑπόμενη ἀνακοίνωση περί πληρώσεως κενῆς θέσεως, στήν ὁποία στηρίζεται ὁ Pizziolo, εἶναι ἡ COM/515/73 πού ἀφοροῦσε μία θέση τῆς γενικῆς διευθύνσεως βιομηχανικῶν, τεχνολογικῶν καί ἐπιστημονικῶν ὑποθέσεων, στό Winfrith, στό Ἡνωμένο Βασίλειο. Ὡς τελευταία προθεσμία ὑπο-

δολῆς τῶν ὑποψηφιοτήτων ὁριζόταν ἡ 24η Ἀπριλίου 1973. Στή σελίδα 18 τῆς ἀπαντήσεώς του, ὁ Pizziolo συνέκρινε σέ ἕναν πίνακα τά προσόντα πού ἀπαιτοῦνταν γιά τή θέση, ὅπως διατυπώνονται στήν ἀνακοίνωση περί πληρώσεως κενῆς θέσεως, μέ τά δικά του προσόντα, γιά νά ἀποδείξει ὅτι αὐτά ἀνταποκρίνονται σ' ἐκεῖνα. Πρός ὑποστήριξη τοῦ ἰσχυρισμοῦ του προσκόμισε δύο ἐκθέσεις τοῦ ἰνστιτούτου στοιχείων ὑπερουρανίου, ὅπου περιγράφονται οἱ ἐργασίες, στίς ὁποῖες συμμετέσχε ἐκεῖ. Σέ καμία φάση τῆς διαδικασίας ἡ Ἐπιτροπή δέν ἐπιχείρησε νά ἀντικρούσει τόν ἰσχυρισμό αὐτό ἢ νά δώσει κάποια ἐξήγηση σχετικῶς μέ τό λόγο, γιά τόν ὁποῖο ὁ Pizziolo δέν ἔπρεπε νά διορισθεῖ στήν ἐν λόγω θέση. Αὐτό ἔρχεται σέ μεγάλη ἀντίθεση μέ τό γεγονός ὅτι, σέ σύγκριση μέ τίς ἄλλες ἀνακοινώσεις περί πληρώσεως κενῶν θέσεων, στίς ὁποῖες στηρίζεται ὁ Pizziolo, ἡ Ἐπιτροπή μπόρεσε νά ἐξηγήσει γιατί θεώρησε ὅτι ὁ προσφεύγων δέν εἶχε τά ἀπαιτούμενα προσόντα. Ἀκόμα καί κατά τή διάρκεια τῆς δημόσιας συνεδριάσεως, ὅταν ὁ πληρεξούσιος δικηγόρος τοῦ Pizziolo τόνισε ἐπιμόνως τό ὅτι ἡ Ἐπιτροπή ἄφησε χωρίς ἀπάντηση τόν ἰσχυρισμό τοῦ Pizziolo σχετικῶς μέ τήν ἀνακοίνωση αὐτή, καμία ἀπάντηση δέ δόθηκε ἐκ μέρους τῶν ἐκπροσώπων τῆς Ἐπιτροπῆς. Ὑπό τίς συνθῆκες αὐτές, τό συμπέρασμα πού συνάγεται σαφῶς, κατά τήν ἄποψή μας, εἶναι ὅτι ὁ Pizziolo πρέπει νά δικαιωθεῖ στό αἴτημά του αὐτό. Κατά τή γνώμη μας, δέν ἀπαιτεῖται ἔκθεση πραγματογνωμόνων, ὅσον ἀφορᾶ τό θέμα ἄν τά προσόντα τοῦ Pizziolo ἀνταποκρίνονται σέ ἐκεῖνα πού ἀπαιτοῦνται γιά τή θέση, ἐφόσον ἡ Ἐπιτροπή δέν πρόβαλε κανένα ἐπιχείρημα γιά νά ἀποδείξει τό ἀντίθετο. Διατυπώνοντας τήν ἄποψη αὐτή, δέν παραγνωρίζουμε φυσικά τό γενικότερο ἰσχυρισμό τῆς Ἐπιτροπῆς πού ἔχουμε ἤδη ἀναφέρει ὅτι στήν πραγματικότητα δέν ὑπῆρξε θέση, γιά τήν ὁποία ὁ Pizziolo εἶχε τά προσόντα καί ἡ ὁποία ἔμεινε κενή μετά τή λήξη τῆς ἄδειάς του. Τό θέμα εἶναι ὅτι ἡ Ἐπιτροπή δέν ἐπιδίωξε νά ὑποστηρίξει τόν ἰσχυρισμό αὐτό κατά ὁποιονδήποτε τρόπο σχετικῶς μέ τήν ἐν λόγω θέση.

Ὑποστηρίζοντας τήν ἄποψη αὐτή, δυνάμεθα νά ἀσχοληθοῦμε ἐν συντομία μέ τίς λοιπές ἀνακοινώσεις περί πληρώσεως κενῶν θέσεων, στίς ὁποῖες στηρίζεται ὁ Pizziolo. Κοινό χαρακτηριστικό τῶν ἀνακοινώσεων COM/531/74 καί COM/507/75 μέ τήν COM/515/73 εἶναι ὅτι ἡ Ἐπιτροπή δέν ἔκανε καμία προσπάθεια νά ἀρνηθεῖ τόν ἰσχυρισμό τοῦ Pizziolo ὅτι πληροῖ τίς σχετικές προϋποθέσεις. Ὅσον ἀφορᾶ τίς COM/1530/75 καί COM/1513/76, ἡ Ἐπιτροπή ἀμφισβητεῖ ὅτι ὁ Pizziolo εἶχε τά ἀπαιτούμενα προσόντα. Οἱ λόγοι πού παρατίθενται καί ἐδῶ εἶναι ἐπίσης τεχνικῆς φύσεως καί, κατά τή γνώμη μας, δέ δύνανται νά ἐκτιμηθοῦν, χωρίς τή βοήθεια πραγματογνωμόνων. Τό ἴδιο ἰσχύει καί γιά τήν ἀνακοίνωση COM/1531/76, ἡ ὁποία, πάντως, ἀκυρώθηκε μετά τήν ἔναρξη ἰσχύος τοῦ κανονισμοῦ 2615/76 τοῦ Συμβουλίου. Οἱ ἀνακοινώσεις COM/364/78 ἕως 371/78 ἀφοροῦσαν, ὅπως θά ἐνθυμεῖσθε καί ἐσεῖς, κύριοι δικαστές, τίς θέσεις στό Λουξεμβοῦργο. Τέλος, οἱ COM/R/514/78 καί COM/1237/78 ἀφοροῦσαν θέσεις, γιά τήν πλήρωση τῶν ὁποίων ὁ Pizziolo εἶχε ληφθεῖ ὑπόψη, ἀλλά γιά τίς ὁποῖες κρίθηκε ὅτι δέν εἶχε τά ἀπαιτούμενα προσόντα.

Ἂς ἔλθουμε τώρα στό ἐρώτημα τί δικαιοῦται ὁ Pizziolo.

Ζητᾶ, κατά πρῶτο λόγο, νά τοῦ ἀναγνωρισθεῖ ὅτι ἔπρεπε νά ἐπανέλθει τήν 1η Μαρτίου 1971. Κατά τήν ἄποψή μας, ἡ ἐν λόγω ἡμερομηνία εἶναι πρόωρη γιά τούς λόγους πού ἐξηγήσαμε. Ἡ πρώτη θέση πού ἦταν δυνατό νά καταλάβει ἦταν ἐκείνη πού ἀποτέλεσε ἀντικείμενο τῆς ἀνακοινώσεως περί πληρώσεως κενῆς θέσεως COM/515/73, γιά τήν ὁποία ὁριζόταν ὡς προθεσμία ὑποβολῆς τῶν ὑποψηφιοτήτων ἡ 24η Ἀπριλίου 1973, ὅπως ἔχουμε ἤδη ἀναφέρει. Ἐπειδή ἡ ὑποχρέωση τῆς Ἐπιτροπῆς νά τόν ἐπαναφέρει ὑπερίσχυε τῆς δυνατότητας πληρώσεως τῆς θέσεως μέ προαγωγή ἢ μετάταξη, καί ἐπειδή δέν ὑπάρχει

καμία ἄλλη ἡμερομηνία τόσο σαφής πού δύναται νά ἐπιλεγεῖ, πιστεύουμε ὅτι πρέπει νά ἀναγνωρισθεῖ ὅτι ἡ ἐπαναφορά του ἦταν ἐπιβεβλημένη κατά τήν ἐν λόγω ἡμερομηνία.

Κατά δεύτερο λόγο, ζητᾶ νά ἀναγνωρισθεῖ ὅτι ἡ Ἐπιτροπή ὑποχρεοῦται νά τόν ἐπαναφέρει στήν πρώτη κενή θέση τῆς κατηγορίας του πού ἀντιστοιχεῖ στό 6αθμό του, ἀναδρομικῶς ἀπό 1ης Μαρτίου 1971, ὅσον ἀφορᾶ τήν ἀρχαιότητά του κατά 6αθμό καί κλιμάκιο, καθώς καί τά συνταξιοδοτικά του δικαιώματα. Ἄν ἡ ἡμερομηνία αὐτή ἀντικατασταθεῖ ἀπό τήν 24η Ἀπριλίου 1973 καί ὑπό τόν ὅρο ὅτι πληροῖ τίς προϋποθέσεις γιά τήν ἐν λόγω θέση, ὁ προσφεύγων δικαιώνεται πλήρως, ὅπως πιστεύουμε, μέ παρόμοια ἀναγνώριση — 6λέπε τίς ἀποφάσεις τοῦ Δικαστηρίου στίς ὑποθέσεις *Sergy* καί *Giry*. Δέν πιστεύουμε, ὅμως, κύριοι δικαστές, ὅτι εἶναι ἀναγκαῖο νά τό ἀναγνωρίσετε ρητῶς. Στήν ὑπόθεση Sergy, τό Δικαστήριο ἄφησε ρητῶς στήν Ἐπιτροπή τή φροντίδα προσδιορισμοῦ τῶν δικαιωμάτων τοῦ προσφεύγοντος (6λ. σκέψεις 23 καί 24 τῆς ἀποφάσεως καί τό διατακτικό της).

Τρίτον, ὁ Pizziolo ζητᾶ ἀποκατάσταση τῆς ζημίας πού ὑπέστη λόγω ἀπώλειας τῶν ἀποδοχῶν του ἀπό 1ης Μαρτίου 1971 ἕως τήν ἡμερομηνία τῆς πραγματικῆς ἐπαναφορᾶς του, ἤ ἐν πάση περιπτώσει ἕως τήν ἔκδοση ἀποφάσεως· ἡ ἀποζημίωση αὐτή πρέπει νά εἶναι ἴση μέ τίς καθαρές ἀποδοχές πού θά εἰσέπρατε ὁ ἐνδιαφερόμενος κατά τήν περίοδο αὐτή, μειωμένη, πάντως, κατά τό ποσό τῶν καθαρῶν ἐσόδων πού ἀπέκτησε κατά τήν ἴδια περίοδο, ἀσκώντας ἄλλη ἐπαγγελματική δραστηριότητα. Δυνάμεθα φυσικά νά θεωρήσουμε ὡς ἡμερομηνία ἀφετηρίας τήν 24η Ἀπριλίου 1973. Κατά τά λοιπά, ἡ αἰτούμενη ἀποζημίωση ἀντιστοιχεῖ πρός ἐκείνη πού εἶχε ἐπιδικάσει τό Δικαστήριο στήν ὑπόθεση *Sergy*, μέ δύο διαφορές, δηλ., πρῶτον, ὅτι ἡ τελευταία ἡμερομηνία ἦταν ἤδη γνωστή, καθόσον ὁ προσφεύγων εἶχε ἤδη ἐπανέλθει καί, δεύτερον, ὅτι στήν ἀνωτέρω ὑπόθεση οἱ σχετικοί ἀριθμοί τέθηκαν ὑπόψη τοῦ Δικαστηρίου, ἐνῶ αὐτό δέ συμβαίνει στήν παρούσα ὑπόθεση. Τό ἐρώτημα λοιπόν, πού τίθεται εἶναι κατά πόσον πρέπει νά ἐπιδικάσετε, κύριοι δικαστές, στόν Pizziolo ἀποζημίωση ἕως τήν ἡμερομηνία ἐπαναφορᾶς του ἤ μόνο ὡς τήν ἡμερομηνία ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεώς σας. Ἡ τελευταία αὐτή πιστεύουμε ὅτι ἀποτελεῖ τήν ὀρθή ἀπάντηση, ἐπειδή, ἐλλείψει συμφωνίας μεταξύ τῶν διαδίκων, τό Δικαστήριο πρέπει μόνο του νά καθορίσει τό ὕψος τῆς ἀποζημιώσεως καί δέν εἶναι δυνατό νά προβλέψει τό ὕψος τῶν μελλοντικῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων τῆς Κοινότητας ἤ τό ὕψος τῶν μελλοντικῶν ἐσόδων τοῦ Pizziolo.

Τέταρτον, ὁ Pizziolo ζητᾶ τόκους πρός 8 % ἐτησίως ἐπί τῆς ἀποζημιώσεως, ὑπολογιζόμενους ἀπό τήν ἡμερομηνία τοῦ ἀντίστοιχου δικαιώματος ἐπί τοῦ μισθοῦ του. 8 % ἦταν τό ποσοστό πού ἐπιδικάσθηκε στήν ὑπόθεση *Sergy* καί φαίνεται ὅτι κατέστη τό σύνηθες ποσοστό πού ἐπιδικάζει τό Δικαστήριο σέ παρόμοιες περιπτώσεις — 6λ. γιά παράδειγμα τήν ὑπόθεση 115/76, Leonardini κατά *Ἐπιτροπῆς*, ECR 1978, σ. 735 καί ὑπόθεση 40/79, *P.* κατά *Ἐπιτροπῆς* (5 Φεβρουαρίου 1981, πού δέν ἔχει ἀκόμη δημοσιευθεῖ στή Συλλογή). Ἀντιθέτως, σύμφωνα μέ τήν πρακτική τοῦ Δικαστηρίου, δέν ἔχουν ἐπιδικασθεῖ τόκοι, ὑπολογιζόμενοι ἀπό ἡμερομηνία προγενέστερη ἀπό ἐκείνη τῆς σχετικῆς ἐνστάσεως δυνάμει τοῦ ἄρθρου 90 παράγραφος 2 — 6λ. τή νομολογία πού σχολιάσαμε στήν ἀπόφαση 114/77, *Jacquemart* κατά *Ἐπιτροπῆς*, ECR 1978, σ. 1718—1719. Στήν παρούσα ὑπόθεση, ὅμως, εἶχε προηγηθεῖ τῆς ἐνστάσεως αἴτηση δυνάμει τοῦ ἄρθρου 90 παράγραφος 1, ὥστε νά μᾶς φαίνεται λογικό νά θεωρηθεῖ ὡς ἡμερομηνία ἀπό τήν ὁποία ἀρχίζουν νά τρέχουν οἱ σχετικοί τόκοι ἡ ἡμερομηνία ὑποβολῆς τῆς ἐν λόγω αἰτήσεως, δηλ. ἡ 23η Ὀκτωβρίου 1978, ἤ ἡ ἡμερομηνία κατά τήν ὁποία ἔπρεπε νά καταβληθοῦν οἱ ἀποδοχές του, ἄν αὐτή εἶναι μεταγενέστερη.

Πέμπτον, ὁ Pizziolo ζητᾶ ἀπό τό Δικαστήριο νά διατάξει τήν Ἐπιτροπή νά «ἀποκαταστήσει» τή σταδιοδρομία του ἀπό 1ης Μαρτίου 1971, ἤ, ἄλλως, νά ἀποκαταστήσει τή ζημία πού ὑπέστη κατά τήν ἐξέλιξη τῆς σταδιοδρομίας του, ζημία πού ἐκτιμᾶ ὅτι ἀνέρχεται στό ποσό τῶν 150 000 FB. Τό ἐν λόγω ποσό ζητᾶ νά προσαυξηθεῖ κατά τούς τόκους. Θεωροῦμε ὅτι αὐτό ἀποτελεῖ αἴτημα ἀποζημιώσεως γιά τήν ἀπώλεια τῶν εὐκαιριῶν προαγωγῆς του. Ἂν πρόκειται γι' αὐτό, εἶναι τῆς ἴδιας φύσεως μέ ἐκεῖνο πού τό Δικαστήριο ἔκρινε στήν ὑπόθεση *Giry* ὅτι δέν ἦταν δυνατό νά ληφθεῖ ὑπόψη (6λ. σκέψεις 25 ἕως 28 τῆς ἀποφάσεως).

Ἕκτον, ὁ Pizziolo ζητᾶ τήν ἀκύρωση τῶν σιωπηρῶν ἀποφάσεων, μέ τίς ὁποῖες ἀπορρίπτονται ἡ αἴτησή του τῆς 23ης Ὀκτωβρίου 1978 καί ἡ ἔνστασή του τῆς 29ης Μαρτίου 1979. Αὐτό εἶναι, κατά τήν ἄποψή μας, ἄτοπο — 6λ. τίς ὑποθέσεις 33 καί 75/79, *Kuhner* κατά *Ἐπιτροπῆς*, ECR 1980, σ. 1677.

Τέλος, ὁ Pizziolo ζητᾶ τήν καταδίκη τῆς καθ' ἧς στά δικαστικά ἔξοδα. Πιστεύουμε ὅτι τό αἴτημα αὐτό πρέπει νά γίνει ἀποδεκτό.